

ninger som dem, her er Tale om, ubfordres een for hvert Amt. Dette er Meningen med det første og det tredje Endringsforslag, at lade de to Sandflugtedistricter udgaae og sætte de fire Amter istedetfor, hvert med sin Overklistfoged.

Der er dernæst af Fleertallet stillet et Forslag om, at, naar der i § 1, tredje Affsnit, staaer „det nærmere Tilsyn i de Sogne osv.“, saa skulde „Sogne“ forandres til „Communer“. Dette vil ligeoverfor Indenrigsministeren være meget let at retfærdiggjøre, thi det fremgaaer soleklart af hele Loven, at Communen er det, som man bestandig har høvt for Die; det maa saaledes vel nærmest betragtes som en blot Skrivefel, naar det paa dette ene Sted hedder „Sogne“, og det er forsaavidt altsaa kun en Redactionsbetænkelse. Spørgsmaalet faaer imidlertid praktisk Betydning derved, at er af Udvalgets Medlemmer har meent, at man overalt skulde holde sig til Sognet, selve Klistfoget, og da Mindretallet i Betænkningen har modberet det, troer jeg strax at kunne anføre de saa Ord herom, som jeg paa Udvalgets Fleertals Vegne har at sige. Det er i Lovudkastet etableret, at de, der ere Klistere, altsaa Beboere af Klistfoget, skulle forlods bidrage $\frac{1}{6}$ til det hele Arbejde, og der er derigjennem lagt en Vyrde paa Klistfogene — om ikke just paa Sognet som en Hæthed, saa dog paa endeel af Beboerne — og det en Vyrde, som de ikke hidtil have kjendt. Det er nu netop, for at denne Vyrde ikke skal blive altsor tykkende — thi hvis det ikke var nogen stor Vyrde, her var Tale om, saa vilde jo den almindelige Regel indtræde, at enhver gjør med sin Eiendom, hvad han vil, medens han dog paa den anden Side er pligtig at sørge for, at hans Eiendom ikke bestadiger Andres Eiendom — at man har bestemt i Lovudkastet, at den overveiesende Deel af Udgiften udredes saaledes, at Communen giver sit, Amtet sit og Staten ligeledes sit Bidrag, og den Form, hvorunder de skulle bidrage, som er opstillet i Loven, kan Udvalget fuldkommen tiltræde. At ville holde den øvrige Deel af Tællescommunen, til hvilken Klistfoget hører, udenfor Sagen, det vil sige, kun at lade Communen bidrage igjennem sit Bidrag til Amtsrepartitionens

fonden og til de almindelige Statsflatter, har man fundet deels ubilligt, deels stridende imod vor Lovgivnings hele Bestræbelse. Det var ganske vist i sin Tid meget uheldigt, at „Sogn“ og „Commune“ ikke faldt sammen, at man med Hensyn til Indretningen af den communale Ordning troede at maatte holde sig til Pastoratet, der i Reglen bestaaer af to Sogne; men efterat det nu engang er steet, troer jeg ikke let, at nogen ny Lovgivning bør opretholde den gamle Sogneinddeling. Der er visse fra Fortiden nedarbejdede Forhold, f. Ex. med Hensyn til Veivæsenet; hvor man maa lulle Dinene derfor; men efterat det er blevet Pastoratet, der optræder som det virkelig levende Væsen i det, som vi ellers pleie at betegne ved Ordet „Sogn“, eftersom det kun er Pastoratet, Sogneforstanderskabskredsen, der har en Repræsentation, saa maa Alt, hvad der skal foregaae i den engere Kreds, henvises dertil, og er der da Misforhold tilstede ved en saadan Forbindelse, saa maae disse søges afhjulpne, kun ikke paa den Maade, at man atter stiller Sognet op som den egentlige Commune. Jeg troer, at ikke Sognet, der ingen Repræsentation har, men Sogneforstanderskabskredsen, der ellers i alle mulige Forhold fremtræder som det første Led i den hele Ordning af Samsundsforholdene i vort Land, er den, der her maa træde op, og i den maa man udbille og praktisk gennemføre den Brøderlighedens Aand og den solldaristiske Ansvarlighedsfølelse, der netop udgjør Styrtten for det hele communale Væsen. Det er derfor vistnok med god Føie, at den Bistand, der i første Række skal ydes Klisteterne, ydes dem af Medlemmerne af deres egen Commune, med hvem de i alle andre Forhold have Interesser og Vyrder tilfælles. Ligeoverfor Indenrigsministeren vil det altsaa være let at forsvare denne Forandring, ligeoverfor Mindretallet vil det, jeg her har anført, være forsvaret ikke alene med Hensyn til § 1, men ligeledes for at Ordet „Commune“ bliver staaende i alle de øvrige Bestemmelser baade med Hensyn til Arbejdets Udførelse og Fordelingen af de dertil medgaaede Omkostninger.

Det Forslag af Mindretallet, der gaaer ud paa at indsætte syv Overklistfogeder istedetfor